

CATEVA INFORMAȚII, ORIENTĂRI GENERALE ȘI SUGESTII , ÎN COMUNICAREA CU COPILUL BALBIC:

Balbismul – este o perturbare a elocuțiunii, caracterizată prin ezitare, repetare sacadată, pauze penibile și chiar împiedicare completă a facultății de a articula. Balbismul este o tulburare frecventă la copii (survine chiar și în perioada de achiziție a limbajului și vorbirii ,fiind de așteptat ca 5-8% dintre copiii de vârstă preșcolară să experimenteze o fază de discurs non-fluent), cu prevalență în rândurile băieților, putând persista și la vârsta adultă. Procesul de apariție se realizează în mod insidios - săptămâni sau luni, perioadă marcată prin tulburări episodice, în sensul ca, acel copil se bâlbâie atunci când se afla în faze de excitație nervoasă sau de stres, ori atunci când se grăbește să comunice. Se pot asocia tulburări motorii, afectând fața, mușchii respiratori, și fenomene vasomotorii (înroșirea feței, hipersalivație). În plus, un sfert dintre copiii bâlbâiți prezintă în paralel o întârziere în dezvoltarea vorbirii și a limbajului.

Bâlbâială este caracterizată prin repetarea de sunete sau silabe ("ma-ma-ma-mama"), sunete care se prelungesc (mmmmmmama) și întreruperea sau "blocarea" (atunci când un cuvânt este blocat sau nu este emis deloc)."Bâlba" apare de obicei la începutul discursului, copiii evitând de multe ori anumite cuvinte sau situații care implică exprimarea orală. pentru a încerca să ascundă această dificultate. Bâlbâială variază în severitate de la persoană la persoană, putând exista de asemenea perioade de bâlbâială, urmate de perioade în care vorbirea este relativ fluentă.

Aproximativ trei din patru cazuri de balbism de dezvoltare la copiii preșcolari se vor rezolva fără tratament. Unul din patru copii vor avea nevoie de tratament pentru a opri un balbism persistent, în curs de dezvoltare. Este mai puțin susceptibil de a fi eliminat complet balbismul la copiii de peste 6 ani, fără un tratament adecvat, aproximativ 1% dintre copiii mai mari și adolescenți putând dezvolta balbism persistent. Din păcate, nu există linii directoare ferme cu privire la acel moment optim ales pentru începerea terapiei, însă, majoritatea specialiștilor în terapia balbismului recomandă începerea terapiei în termen de 6-12 luni după ce s-a observat instalarea tulburării.

Etiologie:

- factori favorizanți (suferința perinatală, incompatibilitate Rh, prematuritate, debilitate în sistemul extrapiramidal, epuizare, boli somatice)
- factori predispozanți (debilitate motorie-fonatorie și trăsături de personalitate pe model anxios, obsesiv, anancast)
- factori psihotraumatizanți.

Un tip de terapie a balbismului utilizat pe scară largă în tratarea copiilor mici este terapia comportamentală directă, în cadrul Programului Lidcombe.

Programul Lidcombe este proiectat pentru a fi efectuat de către terapeut (logoped) și persoanele semnificative copilului-părinții dar și educatorul/învățătorul/profesorul , bazându-

se pe principiul de a oferi feedback copilului în concordanță cu modalități de adresare în comunicarea lor, în maniera prietenoasă, non-judecativă și de susținere.

Sugestii pentru a vorbi și interacționa cu copiii balbici, în ambele medii, acasă și la școală:

-Vorbiți-i calm, rar, utilizând un vocabular facil și adecvat vârstei copilului, pentru a avea siguranța că poate atât înțelege cât și repeta cuvintele, termenii, frazele utilizate în comunicarea cu el

-Fiți interlocutori activi, centrați pe sensul mesajului, fără a sancționa forma

-Susțineți-i și valorizați-i fazele pozitive ale vorbirii

-Definiți clar reguli astfel încât copilul să știe exact ce se așteaptă de la el (de exemplu, în cadrul unui dialog, fiecare interlocutor este lăsat să își termine ideea; predictibilitatea îi dă copilului și un plus de încredere în afirmarea sinelui)

-Dacă este posibil, evitați etichetarea copilului cu termenul „balbic” /”bâlbâit”; puteți utiliza în schimb forme descriptive de tipul „discurs denivelat”/” ușor blocaj în exprimare”

-Nu vă așteptați să vorbească excesiv în zilele când el este extrem de nonfluent și implicit încercați să nu îi transmiteți un sentiment de presiune a timpului atunci când vă vorbește

-Când sunteți gata să îl ascultați este de preferat să vă așezați la o aceeași înălțime pe scaune, pentru a avea un contact vizual cât mai puțin inhibator și pentru a realiza acomodarea copilului în spațiul comunicării. Privirea bine susținută în schimburile verbale din cadrul unei interacțiuni comunicative îl va ajuta pe copil să înceapă să aibă curajul de a intra cu mai multă ușurință în contact cu cineva, într-o situație nouă de comunicare.

-Consolidați răspunsurile copilului cu zâmbete și laudă

- Ajutați copilul să își exprime sentimentele, atât verbal, cât și nonverbal, acționând ca un model de rol.

- Ascultați copilul atunci când își exprimă furia sau frustrarea. Discutați despre ceea ce a provocat aceste sentimente. Acordați totodată o atenție deosebită comunicării nonverbale a lui: are nevoie de răspunsuri ori de atenția dvs ?

-Când copilul dă semne de oboseală în dialog, ajutați-l cu întrebări închise sau care sunt susceptibile la răspunsuri simple, scurte și mult mai probabil, fluente

- Luați în considerare sentimentele copilului. Nici copiii și nici adulții nu doresc să fie ridiculizați, muștrați sau evitați pentru modul lor particular de a vorbi

-Vorbiți deschis despre balbism, dacă copilul balbic vă cere acest lucru

-Dacă într-un moment de blocaj copilul declară că nu poate rosti cuvântul/ expresia, etc, trebuie ajutat, într-o notă pozitivă, încurajatoare să îl spună rar, la unison cu dvs

(părintele/profesorul) ; îl puteți invita apoi să repete acel cuvânt de unul singur, putându-se astfel dezamorsa o stare de tensiune sau sentimentul subiectiv de eșec.

Menirea noastră de părinți, profesori, este de a-i ajuta pe copii să primească reperele pentru o dezvoltare în armonie cu ei înșiși și cu lumea, într-o notă de autenticitate și fidelitate față de propriile lor căutări și deveniri. Ghidarea copilului, cu tact și răbdare, ținând cont de ritmul și posibilitățile acestuia (ritmul de exprimare, abilitățile de comunicare a propriilor gânduri și emoții, ritmul de învățare, etc.) către a-și potențializa resursele, către a-și conștientiza și recunoaște punctele slabe (care îi pot crea sentimentul de inadapdat) în vederea modificării acestora, gestionarea echilibrată a progreselor (mai mult sau mai puțin lineare), încurajarea și valorizarea acestor progrese reprezintă un garant autentic de ameliorare a vorbirii și al depășirii dificultăților emoționale și implicit dobândirea unor comportamente adaptate din punct de vedere social.

Bibliografie:

Manual for the Lidcombe Program of Early Stuttering Intervention (2008)